

Agenda voor Beter Regelgeving

De keuze van de Europese Commissie voor een agenda die gericht is op economische groei en het verhogen van de Europese concurrentiekracht is meer dan welkom voor de Nederlandse detailhandel. De nadruk op de kwaliteit van wetgeving, door herzieningen van bestaande wetgeving, of door het terugtrekken van voorstellen die gedurende de behandeling op te weinig steun konden rekenen, is een goed signaal richting onze ondernemers. Een goed functionerende interne markt vergroot de afzetmarkt voor winkeliers. De digitalisering van de detailhandel heeft menig winkelier omgevormd tot een omnichannel winkelier (verkoop via meerdere kanalen, online en offline). Zo kan de winkelier gemakkelijker grensoverschrijdend verkopen. Om gebruik te kunnen maken van deze afzetmarkt en potentiële groeimogelijkheden, is het van belang dat de regeldruk wordt verminderd en grensoverschrijdende handelsbarrières worden aangepakt.

In het maken van Europese wetgeving wordt niet genoeg gekeken naar de effecten van de implementatie op winkeliers. Effecten die zich uiten in administratieve lasten die disproportioneel zijn of niet in functie staan van het beoogde doel. Een extra controle is nodig in de laatste fase van het ontwerpen van Europese wetgeving. Bij gewijzigde of nieuwe wetgeving moet een gedegen afweging plaatsvinden van de impact op de verschillende distributiekkanalen, zowel groot als klein. Als blijkt dat de detailhandel onevenredig belast dreigt te worden met nieuwe administratieve lasten of kosten, die niet bijdragen aan het doel, moet het voorstel gewijzigd of zelfs ingetrokken worden.

Voor de detailhandel is een goede kwaliteit van regels belangrijk. Er moet worden gekeken naar de uitvoerbaarheid van regels en er moeten geen producentenverantwoordelijkheden worden neergelegd bij de winkelier. Europese regels die in alle lidstaten op eenzelfde manier worden uitgevoerd en die 28 verschillende systemen vervangen door één gemeenschappelijk systeem, helpen de detailhandel de economische groeipotentie van de Europese online en offline markt te benutten.

Volgens Detailhandel Nederland betekent betere regelgeving het volgende:

1. Regelgeving die uitvoerbaar en werkbaar is en bijdraagt aan het beoogde doel;
2. Betere coördinatie van zowel implementatie als handhaving door toezichthouders van Europese wetgeving om verschillende interpretaties te vermijden;
3. Verwijderen van handelsbarrières op de Europese interne markt door het harmoniseren van regelgeving op onderwerpen als: consumentenbescherming, BTW-afdrachten, verpakkings- en etiketteringseisen, betalingsverkeer, gegevensbescherming en arbeidsmobiliteit;
4. Werk maken van wederzijdse erkenning;
5. Aanpakken van nationale koppen door lidstaten;

In deze uitgave presenteert Detailhandel Nederland zijn agenda voor een betere regelgeving. We vragen beleidsmakers deze punten in te brengen in de beleidsprogramma's rondom betere regelgeving en ook onderdeel te maken van het Nederlandse Voorzitterschap in de eerste helft van 2016.

Mr. Patricia E.H. Hoogstraaten
Voorzitter Stuurgroep Europa Detailhandel Nederland

Margriet Keijzer
Kantoor Brussel Detailhandel Nederland

1. Regelgeving die moeilijk uitvoerbaar en werkbaar is en niet bijdraagt aan het beoogde doel

Onderstaande voorbeelden van bestaande en voorgestelde regelgeving bevatten bepalingen die enorme administratieve lasten met zich meedragen voor winkeliers. Detailhandel Nederland pleit voor aanpassingen van deze bepalingen. Ze dragen niet bij aan het beoogde doel of leggen verantwoordelijkheden op die niet bij winkeliers zouden moeten liggen.

Voorbeelden voorgestelde regelgeving:

Nieuwe etiketteringseisen in het kader van de verordening over Productveiligheid en het markttoezicht hierop - COM(2013) 078

De nieuwe voorstellen voor productveiligheid en het markttoezicht daarop, hebben nieuwe productveiligheidsregels voor non-food producten tot doel. Belangrijk onderdeel hiervan is het verbeteren van de traceerbaarheid van producten in het geval van problemen met een product. Er is een bepaling aan deze voorstellen toegevoegd waarin wordt voorgesteld nieuwe regels op te leggen over de vermelding van het land van herkomst en identificatie van producten: het verplichte 'made in' label. Dit biedt geen informatie aan consumenten over de veiligheid van het product, maar maakt het wel weer een stukje duurder, het etiket nog langer en het vereist een controle door de winkelier.

Het Europees Parlement heeft op 15 april jongstleden gestemd voor het verplicht stellen van een made in label voor alle non-food producten. Het made in label zou de veiligheid moeten verbeteren. Het zou duidelijkheid geven over eventuele gezondheidsrisico's, namaakproducten en oneerlijke concurrentie. Het gaat dan met name over producten van buiten de EU. Echter, het made in label zegt niets over de omstandigheden (milieuvriendelijkheid, sociale context) waarin een product gemaakt is, of waar de grondstoffen vandaan komen. Het made in label dient niet het doel van productveiligheidsrapporten, namelijk: onveilige producten van de markt houden. Er wordt geen rekening gehouden met de complexiteit van de moderne wereldwijde toeleveringsketens: een product is tegenwoordig nog zelden afkomstig uit één land: Grondstoffen worden wereldwijd ingekocht en ook het productieproces zelf wordt vaak opgesplitst in verschillende fases die niet allemaal in hetzelfde land worden uitgevoerd.

Made in wordt gedefinieerd als het land waarin de meeste economische toegevoegde waarde wordt toegevoegd. Dus als er op een label staat: Made in Spain, dan kan dit komen doordat een jurk is ingevoerd vanuit China, en er in Spanje de knoopjes op zijn gezet. Dit vertelt de consument niet dat de grondstof afkomstig is uit Brazilië, en het spinnen en bleken bijvoorbeeld gedaan is in China.

Het is vooral belangrijk dat de juiste spelers de verantwoordelijkheid nemen. Zo moeten winkeliers en consumenten erop kunnen vertrouwen dat producten veilig op de Europese markt zijn gebracht en dat deze gerust kunnen worden verhandeld. Om onveilige producten weg te houden van de markt moeten juist de marktspelers die producten op de Europese markt zetten worden geïdentificeerd door traceerbaarheidssystemen, in plaats van een verplichtstelling van het made in label.

Detailhandel Nederland roept beleidsmakers op niet door te gaan met de initiatieven tot het verplicht stellen van een made in label in het kader van de huidige onderhandelingen in de Raad rondom de verordening inzake productveiligheid

Instellen van een Data Protection Officer (DPO): Verordening gegevensbescherming COM(2012)0011

Op 12 maart jongstleden heeft het Europees Parlement een voorstel aangenomen voor een nieuwe Europese wet voor de bescherming van persoonsgegevens. Ondernemingen die de gegevens verwerken van meer dan 5000 klanten worden verplicht een functionaris voor gegevensbescherming in dienst te nemen. Nederlandse winkeliers luiden de noodklok over de disproportionele gevolgen van deze wet voor winkeliers. Het belangrijkste bezwaar van Nederlandse winkeliers is dat er geen onderscheid wordt gemaakt tussen de hoeveelheden gegevens die bedrijven verwerken, en waarvoor deze gegevens worden gebruikt. Als bedrijven of overheden zich niet aan deze regels houden kunnen ze boetes krijgen tot vijf procent van hun jaaromzet.

Door de toenemende digitalisering en online handel, zijn er steeds meer bedrijven, ook MKB-winkeliers, die grote hoeveelheden persoonsgegevens verzamelen en bewerken. Om aan de toenemende vraag om deze gegevens te beschermen te voldoen, heeft de Europese Commissie voorgesteld de gegevensbescherming op Europees niveau te versterken. Volgens het goedgekeurde voorstel moet er een functionaris voor gegevensbescherming worden ingesteld, die een gedegen kennis heeft van de inhoud en toepassing van de wettelijke regels inzake gegevensbescherming. Deze functionaris moet onafhankelijk kunnen opereren en speciale bescherming krijgen tegen ontslag. Waar de Europese Commissie voorstelde een functionaris in te stellen voor bedrijven vanaf 250 personen, heeft het Europees Parlement deze bepaling verplicht voor bedrijven die gegevens verwerken van meer dan 5000 klanten. Dit omdat er bijvoorbeeld technologiebedrijven zijn die maar een beperkt aantal mensen in dienst hebben, maar veel (online) gegevens verwerken.

Goede regels voor de bescherming van privacy zijn van vitaal belang voor het vertrouwen van consumenten. Wij onderkennen dan ook het belang van bescherming van persoonsgegevens, maar het kan toch niet de bedoeling zijn dat een winkelier die met toestemming van de klant gegevens gebruikt voor bijvoorbeeld een klantenkaart, nu te maken krijgt met deze zware administratieve verplichting die duizenden euro's per jaar gaat kosten? Ook winkels in de foodsector hebben gezamenlijk te maken met heel veel klanten.

 Detailhandel Nederland roept Nederlandse beleidsmakers op in de huidige raadsomhandeling rondom dit dossier, een uitzondering te bedingen voor het aanstellen van een DPO voor winkeliers waar het verzamelen en verwerken van persoonsgegevens niet tot de economische hoofdactiviteit behoort, en waar het risico op misbruik van gegevens beduidend minder is. Gezien de potentiële regeldruk van nieuwe regelgeving rondom gegevensbescherming, moet deze verordening proportioneel worden ingevuld. De administratieve en uitvoeringslasten moeten zo risicogericht mogelijk worden gemaakt. De wetgever dient immers de balans goed te vinden tussen bescherming van persoonsgegevens en het eenvoudig gegevens uitwisselen voor alle denkbare diensten waarbij persoonsgegevens worden verwerkt zoals personeelsadministratie, klantenkaarten, pakketbezorging, online verkopen, verzekeringen, uitzendwerk, banktransacties, cameratoezicht, vervoer, cloud-diensten, etc.

Voorbeelden bestaande regelgeving:

Verordening Bouwproducten 2011/305

De bouwproductenverordening verplicht een winkelier een prestatieverklaring van een bouwproduct gedurende tien jaar na verkoopdatum beschikbaar te houden (planken, schroeven, spijkers, tubes lijm, et cetera). Een prestatievermogen van een plastic plaat bijvoorbeeld geeft aan wat de trek- of duwsterkte is van die plaat. Wat er precies in de verklaring moet staan, en hoe deze is opgesteld, wordt in de EU lidstaten verschillend geïnterpreteerd. De prestaties van deze producten, die bij de importeur of fabrikant van het product in de meeste gevallen gewoon in de computer staan, moeten door een winkelier gedurende een periode van 10 jaar worden bewaard, voor het geval een consument er naar vraagt. Daarnaast zijn er ook veel winkels, die enkele producten als serviceproduct verkopen zoals tubes lijm.

 Detailhandel Nederland ziet graag dat de verplichting voor het bijhouden van een prestatieverklaring gedurende 10 jaar weggehaald wordt bij de winkelier, en volledig bij de producent blijft, waarnaar een winkelier te allen tijde kan doorverwijzen.

Verordening Marketing en gebruik van Explosieve precursoren 2013/98

Deze verordening is op 2 september 2014 in werking getreden, en er bestaan nog veel onduidelijkheden rondom de implementatie. Explosieve precursoren zijn chemische stoffen die bestanddelen kunnen vormen voor het zelf vervaardigen van explosieven. Deze stoffen zijn echter ook onderdeel van huishoudelijke producten zoals bleekmiddelen, zwembadreinigers, kunstmest, nagellakremovers, ontstoppingsmiddelen, et cetera. Voor huishoudelijke producten geldt een verplichting voor een winkelier om 'verdachte transacties' bij de verkoop van deze producten te melden bij een meldpunt van de politie. De verplichtingen die opgelegd worden aan het kassapersoneel zijn onuitvoerbaar.

 Detailhandel Nederland pleit voor aanpassingen van de meldingsplicht van kassapersoneel van 'verdachte transacties'.

Voedselinformatie Verordening (1169/2011)

Verplichting tot Herkomstetikettering

Deze Verordening schrijft voor dat voedselinformatie, zoals allergeneninformatie, voedingswaarden en land van herkomst beschikbaar en duidelijk zichtbaar zijn op alle levensmiddelen. Maar, verplichte herkomstetikettering is geen doeltreffend middel voor transparantie in de keten.

 Detailhandel Nederland vindt traceerbaarheid in de keten van groot belang. Bedrijven laten de controlerende autoriteiten toe om het traject van de ingrediënten in de hele voedingsketen te volgen, dit gebeurt: zowel stroomopwaarts als stroomafwaarts. Oorsprongsetikettering daarentegen streeft dit doel van traceerbaarheid niet na. Oorsprongsetikettering geeft alléén informatie bestemd voor consumenten. Detailhandel Nederland vindt een goede voedselinformatieverstrekking aan de consument van groot belang, maar dan via vrijwillige oorsprongsetikettering.

Beschikbaarheid Productgegevens

De verordening schrijft voor dat bij de verkoop op afstand van voorverpakte levensmiddelen consumenten vóór aankoop toegang moeten hebben tot de verplichte etiketinformatie. Vaak is echter onduidelijk of de gegevens correct en actueel zijn en wat de bron van de gegevens is. Er moet een duidelijk systeem komen met informatie direct afkomstig van de oorspronkelijke bron: de fabrikant.

Richtlijn betreffende de vermelding van het energieverbruik en het verbruik van andere hulpbronnen op de etikettering en in de standaard productinformatie van energiegerelateerde producten 2010/30/EU

Plaatsing van het etiket (artikel 6 en 10)

“De lidstaten zorgen ervoor dat: a. de leveranciers de etiketten naar behoren aanbrengen, goed zichtbaar en gemakkelijk leesbaar, en het fiche beschikbaar stellen in de productbrochure of in andere schriftelijke informatie die met het product wordt verstrekt wanneer het wordt verkocht aan eindgebruikers,

b. wanneer een onder een gedelegeerde handeling vallend product wordt uitgesteld, de handelaren een passend etiket bevestigen in de daarvoor in aanmerking komende taal op de in de desbetreffende gedelegeerde handeling gespecificeerde, duidelijk zichtbare plaats.” (artikel 6)

Op grond van artikel 10 stelt de Commissie gedelegeerde handelingen vast over de details betreffende het etiket. Dit dient te worden gedaan voor ieder soort product. Dit heeft de Commissie gedaan in Verordeningen, bijvoorbeeld artikel 4(1) Verordening 1060/2010 voor koelapparaten en artikel 4(1)(a) Verordening 65/2014 voor ovens.

In de EU regelgeving staat dat het energielabel in de winkel op het apparaat zelf moet worden geplaatst. Maar in de praktijk zijn er situaties waar het plaatsen op het apparaat niet kan en niet gewenst is. Het kan tot schade leiden. (bijvoorbeeld bij keukens en tv's). Als de labels zich niet op de apparaten bevinden dan volgt er een boete (de toezichthouder is verantwoordelijk voor de controle).

Detailhandel Nederland pleit voor een aanpassing van de richtlijn, zodat het label zichtbaar op of bij het product geplaatst moet worden.

Verordening (EG) nr. 1/2005 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten.

Als dieren verder dan 65 km vervoerd moeten worden is een vergunning nodig. Voor vee is dat helder, maar als een winkelier 20 guppy's wil vervoeren, valt dat ook onder die wetgeving. Er zijn geen voorschriften voor hoe het voor deze specifieke diersoorten moet. De dieren hebben nergens last van, het transport heeft totaal geen effect op het welzijn van de dieren. Een lege huls dus, maar wel een belemmering voor dierenwinkels.

Deze wetgeving komt voort uit het transport van 'slachtdieren', daar heeft deze wetgeving wel zin, maar schiet zijn doel duidelijk voorbij als het gaat om gezelschapsdieren. Detailhandel Nederland vindt deze regels onnodig en zou graag gezelschapsdieren uitgezonderd zien van deze verplichtingen rondom het transport. Of deze wetgeving er nu wel of niet is, heeft op het welzijn van die dieren geen effect. Maar toch moet je een vergunning hebben en dat kost tijd en geld.

Richtlijn 2011/83/EU betreffende consumentenrechten

De consumentenrichtlijn is in 2014 in werking getreden, maar bevat verschillende onduidelijke elementen die tot rechtsonzekerheid leiden bij zowel winkeliers als consumenten:

CRD Art. 9.2(b):. De begindatum van de bedenkingperiode in het geval van een bestelling bestaande uit meerdere goederen. In de handreiking staan voorbeelden van goederen die bij elkaar lijken te horen en daarom als één enkele bestelling gezien moet worden. Echter, de definitie van wat een enkele bestelling is, is onduidelijk en aan een subjectieve beoordeling onderhevig.

CRD Art. 8.2: Precontractuele informatieverplichtingen, met name die voor de knop voor bevestiging van de bestelling met de verplichting om te betalen. De handreiking vermeldt duidelijk dat de knop 'nu kopen' een duidelijke boodschap bevat over de verplichting om te betalen. Echter, in een rechtspraak in Duitsland van april 2014, werd een knop 'kopen' gezien als niet conform art 8.2 van de richtlijn.

CRD Art. 14.2: Verplichtingen van verkopers en consumenten in het geval van gebruik van bedenkingtijd bij aankopen. Een consument heeft na het doen van een online aankoop, twee weken bedenktijd om het goed te houden of terug te sturen. Een duidelijke definitie van wat een consument wel of niet met dit goed in die bedenktijd mag doen, ontbreekt. Een verkoper moet op het moment dat hij de bevestiging van terugzending ontvangt het geld terugstorten, soms voordat hij het product ontvangen heeft. Het niet weten in welke staat de verkoper een product gaat ontvangen, zorg voor rechtsonzekerheid voor zowel consument als verkoper in het geval van een geschil. Er is ook geen duidelijkheid over hoe op een objectieve manier de verkoper gecompenseerd kan worden als goederen beschadigd of gebruikt worden teruggestuurd.

CRD Art. 6.1: Informatieverplichting over de kosten van het retourneren van goederen. Noch de richtlijn noch de handreiking maakt duidelijk of verkopers verschillende systemen mogen hanteren voor de kosten van binnenlands retourneren van goederen, en die van teruggestuurde goederen uit het buitenland. Deze kosten verschillen substantieel. Flexibiliteit in terugzendingskosten in het geval van herroeping is daarom nodig.

Garantie richtlijn (1999/44/EG)

De garantierichtlijn uit 1999 stelt een minimumharmonisatie van garantietermijnen vast (minimum 2 jaar). Meerdere EU-lidstaten bieden een uitgebreidere garantie dan 2 jaar en er bestaan momenteel 28 verschillende regimes van garanties. Wat de richtlijn niet heeft geadresseerd zijn de grote nationale verschillen binnen het garantiesysteem. Harmonisatie moet niet alleen plaatsvinden op het gebied van de aangeboden lengte van de garantie, maar ook de lengte van de non-conformiteit binnen die garantieperiode, de remedies die bestaan in het geval van een probleem, en de volgorde waarin deze remedies moeten worden aangeboden.

Gezien de toename van grensoverschrijdende online verkopen, wordt het voor winkeliers steeds moeilijker om verkoopsvoorwaarden steeds te moeten aanpassen aan de desbetreffende lidstaat. Dit werpt een serieuze barrière op voor grensoverschrijdend ondernemen.

Detailhandel Nederland pleit voor het aanpakken van de ontoereikende harmonisaties van garantietermijnen.

2. Betere coördinatie van zowel implementatie als handhaving door toezichthouders van Europese wetgeving om verschillende interpretaties te vermijden

In de implementatie van omvangrijke pakketten rondom regelgeving (denk aan REACH, maar ook aan productveiligheid, gegevensbescherming) is een afstemming van implementatie tussen EU-lidstaten, zeker in het geval van een richtlijn, noodzakelijk. Op deze manier kan het creëren van nieuwe handelsbarrières in de toekomst aanzienlijk verminderd worden.

Rondom de implementatie van de regels rondom de Verordening (EG) nr. 852/2004 inzake levensmiddelenhygiëne, bestaan er in Nederland veel onduidelijkheden rondom de houdbaarheidstermijnen van vleeswaren in de winkel.

Houdbaarheidstermijnen van vleeswaren

- Conform de CBL Hygiëncode mogen vleeswaren die op de winkelvloer worden bewerkt (gesneden/verpakt) een houdbaarheidstermijn van twee dagen bij bewaar temperatuur 7 graden Celsius en drie dagen bij vier graden Celsius meekrijgen. Er mogen alleen langere houdbaarheidstermijnen worden gehanteerd als dit goed inhoudelijk onderbouwd is, gebaseerd op microbiologisch onderzoek, zoals 'challengetesten'.
- Deze toegestane houdbaarheidstermijnen zijn voor veel vleeswaren veel te kort, de producten zijn nog prima na afloop van deze twee á drie dagen. Bovendien werkt het ook voedselverspilling in de hand. Daarom is het CBL zo'n drie jaar geleden gestart met gesprekken met de NVWA over deze houdbaarheidstermijnen. Doel van deze gesprekken is om met een generieke onderbouwing een ruimere termijn voor categorieën vleeswaren toe te staan, in plaats van challengetesten voor ieder product apart. Immers, de supermarktformules hebben bij elkaar ook al veel challengetesten uitgevoerd.
- Omdat de NVWA (Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit) niet akkoord ging met de aanname dat de bewaar temperatuur van producten ook in de consumentenfase maximaal zeven graden Celsius is (de NVWA gaat namelijk uit van negen graden Celsius), zijn er nieuwe berekeningen uitgevoerd. Uit deze berekeningen bleek dat voor het overgrote deel van de producten de houdbaarheidstermijnen nog overeen leken te komen met de voorstellen die reeds zijn gedaan op basis van de bestaande onderzoeken, te weten: gekookte enkelvoudige vleeswaren: tien dagen (vier + zes), gekookte samengestelde vleeswaren: tien dagen (vier + zes), rauwe enkelvoudige vleeswaren, rauwe ham en runderrookvlees: veertien dagen (zeven + zeven), spek en bacon: tien dagen (vier + zes).
- Met uitzondering van een aantal producten, waarvoor de houdbaarheidstermijn op basis van het nieuwe onderzoek korter uitviel (maar nog steeds een stuk langer dan de huidige twee of drie dagen): fricandea: vijf dagen, rosbief: vijf en een halve dag, Haagse leverworst: vijf en een halve dag.

Al met al duurt dit traject dus al drie jaar, en wordt dit traject telkens weer geremd door nieuwe onderzoekseisen van de NVWA, de Nederlandse toezichthouder. Betere coördinatie op Europees niveau van toezicht op wetgeving kan nationale toezichthouders helpen sneller duidelijkheid te verschaffen over interpretaties van regels, en uniforme interpretatie binnen de EU garanderen.

3. Verwijderen van handelsbarrières op de Europese interne markt door het harmoniseren van regelgeving op onderwerpen als: consumentenbescherming, BTW- afdrachten, verpakkings- en etiketteringseisen, betalingsverkeer, gegevensbescherming en arbeidsmobiliteit.

Algemene handelsbarrières:

- Beperkingen op vrijheid van vestiging en slechte handhaving van uitvoeren dienstenrichtlijn;
- Territorial supply constraints (marktverdeling door fabrikanten) moet aangepakt worden. Parallel importeren moet mogelijk gemaakt worden, alsmede grensoverschrijdende afnamecontracten bij merkenfabrikanten.

Harmonisatie is nodig op het gebied van:

- Actie- en promotiewetgeving;
- Regelgeving en naleving ervan met betrekking tot verpakkingen. Dit is per land verschillend. Dit is vaak ondergebracht in stichtingen en valt buiten de scope van de overheid;
- Winkeltijden;
- Online betaalwijzen (iDEAL, Mr Cash). Nederland verplicht online verkopers die betalingen via iDEAL aanbieden (vooruit betalen) om ook een betaalwijze aan te bieden waarbij de consument pas achteraf betaalt (bijvoorbeeld met een creditcard). Dit is een nationale regel die winkeliers verplicht dure creditcards te accepteren;
- Toelaten van Langere en Zwaardere Vrachtwagencombinaties (LZV);
- Consumentenbescherming (denk vooral aan garantietermijnen en voorwaarden, de zogeheten remedies die ook onderling verschillen);
- Privacy wetgeving;
- Leveringsvoorwaarden;
- Implementatie Accountancy richtlijn (veel verschillen in de wijze van boeken, presenteren in jaarrekening, rol accountant, publiceren, et cetera).

Specifieke aanbevelingen op het gebied van BTW:

- BTW-afdracht voor goederen en diensten: BTW moet vanaf 2015 afgedragen worden in het land van bestemming, lidstaten hanteren verschillende omzet ondergrenzen vanaf waar er BTW in het land van oorsprong betaald moet worden. Zorg voor een gemeenschappelijke Europese ondergrens;
- Zorg dat de MOSS (mini one-stop-shop) toegepast kan worden op alle online verkochte goederen en diensten;
- Zorg voor een eerlijk en transparant belastingsysteem. Het uitwijken naar belastingparadijzen door digitale bedrijven moet verhinderd worden. Coördineer de belasting op de digitale economie met de OECD, maar laat, in anticipatie op deze onderhandelingen, de EU alvast richtlijnen publiceren die een eerlijk speelveld op Europees niveau garanderen.

Arbidsmobiliteit en arbeidsregels (praktijkvoorbeelden van de verschillen tussen België en Nederland)

Ingewikkelde en dure regels voor tijdelijke detachering van medewerkers

Voor het openen van nieuwe winkels is het opportuun om tijdelijk opgeleide medewerkers naar een nieuwe winkel over te plaatsen, voor een beperkt aantal dagen of uren per dag. Dit is niet toegestaan in België. Gedetacheerde medewerkers moeten geregistreerd worden, België legt minimum salarisverplichtingen op en kopieën van arbeidscontracten moeten ingeleverd worden. De Belgische arbeidsinspectie controleert streng en voert regelmatig invallen uit. Dit maakt de administratieve lasten hoog en hindert daardoor grensoverschrijdend ondernemen.

Weinig flexibiliteit in arbeidsregels

In België mogen winkelmedewerkers niet minder dan acht uur per dag werken en niet na 20.00 uur (21.00 uur op vrijdag). Winkels moeten ook verplicht één dag in de week sluiten. Winkels kunnen dus niet in de vroege ochtend of de late avond bevoorrad worden zoals in Nederland. Er is afwijkende regelgeving voor de inzet van medewerkers jonger dan achttien jaar. Medewerkers jonger dan achttien jaar zijn aan meer beperkingen gebonden (geen kassa, geen overwerk, geen inzet na 20.00 uur, geen zon- en feestdagen), waardoor flexibiliteit lager is. Er is minder flexibiliteit in uurroosters. Flexuren moeten snel worden opgenomen/verrekend, waardoor minder goed met piek- en dalperiode kan worden omgegaan.

Daarnaast is er een hele reeks van verschillen in regels, waar je als ondernemer rekening mee moet houden:

- Vaste jaarlijkse indexatie salarissen;
- Afwijkende regelgeving ziekte (positief is dat overheid sneller kosten voor haar rekening neemt, maar medewerker kan wel na 1 of 2 jaar weer terugkomen bij herstel);
- Afwijkende regelgeving met betrekking tot het ontslagrecht;
- Afwijkende regelgeving voor Ondernemingsraden;
- Afwijkende regelgeving voor verslaglegging (jaarverslagen).

4. Werk maken van wederzijdse erkenning

Wederzijdse erkenning van producten moet worden bevorderd en gebruikt worden in de aanpak van nationale koppen en grensoverschrijdende handelsbarrières. Het opnieuw uitvoeren van testen op producten die al in één lidstaat zijn uitgevoerd, zou niet nodig moeten zijn.

De verwijderingsbijdrage op batterijen, spaarlampen en elektronische apparatuur COM 2006/66

In Europese wetgeving is vastgelegd dat een winkelier die een boormachine importeert een verwijderingsbijdrage moet betalen voor het inzamelen en recyclen van de batterijen. Deze afdrachten gaan naar nationale stichtingen die de opdracht uitvoeren. Als het product dat binnenkomt via de haven van Rotterdam vervolgens naar een distributiecentrum in Antwerpen wordt gebracht moet deze bijdrage teruggevorderd worden van het Nederlandse systeem en vervolgens weer aangemeld worden in het Belgische. Als het product dan online wordt verkocht aan een klant in Nederland, moet dezelfde administratieve procedure nog een keer uitgevoerd worden. Zo'n product kan zich dus niet vrij bewegen op de Europese interne markt, maar wordt bij elke grensoverschrijding onderworpen aan een administratieve procedure.

Detailhandel Nederland wil dat er op Europees niveau goede afspraken komen. Er moet een samenwerking tussen de verschillende nationale instanties tot stand komen, die een eind kan maken aan dit soort omslachtige kostbare procedures die grensoverschrijdende handel belemmeren. Een product dat in de EU in de handel is gebracht en waar een milieuheffing of verwijderingsbijdrage voor betaald is zou verder 'vrij' moeten kunnen reizen.

Houtverordening (EUTR Timber Regulation) 2010/995

EUTR is een Europese regeling die ervoor moet zorgen dat er geen illegaal hout in de EU op de markt komt. In de praktijk is de regeling administratief moeilijk uit te voeren. In Nederland gaan de winkeliers al veel verder in het aanbieden van hout dat niet alleen legaal is, maar ook duurzaam. Officiële houtcertificeringssystemen (FSC en PEFC) hebben geen vrijstelling in de EUTR (zogenaamde Green Lane) terwijl zij veel verder gaan dan illegaliteit. Zij staan voor duurzaam bosbeheer. Dat betekent dat duurzaam legaal hout met een erkend keurmerk op het moment dat het de Europese markt binnenkomt, hetzelfde wordt behandeld als onbekend, ongekeurd hout, en aan dezelfde procedure wordt onderworpen om te zien of het toch geen illegaal hout is. Het doel van de Houtverordening wordt door de detailhandel volledig onderschreven, maar de praktische uitvoering van de verordening zorgt voor veel extra administratieve lasten en kosten. Het aantonen dat hout legaal is, moet bij gecertificeerd hout veel gemakkelijker zijn.

De verschillende houtkeurmerken voor duurzaam bosbeheer (onder andere FSC en PEFC) hanteren hun eigen strenge 'chain of custody' systemen indien men het hout van hun keurmerk wil voorzien. Deze systemen sluiten ander duurzaam hout (van een concurrerend keurmerk) vaak uit. Gevolg is dat houtstromen die uit bossen komen van verschillende keurmerksystemen en soms zelfs in één product of winkelschap terecht komen, niet als duurzaam hout kunnen worden gelabeld.

Nederlandse winkeliers willen een 'Green Lane' voor FSC en PEFC gekeurd hout. Dit houdt in dat duurzaam hout makkelijker op de Europese markt te brengen is en niet door een ingewikkelde administratieve procedure moet om aan te tonen dat het legaal hout is.

Detailhandel Nederland pleit voor een Europees groepskeurmerk waar de erkende keurmerken onder vallen. Dat keurmerk kan gecommuniceerd worden en zal de verschillende keurmerken stimuleren in harmonisatie.

Aanpakken van protectionistische maatregelen

In sommige lidstaten worden mededingingsregels aangewend om buitenlandse spelers van de markt te weren. Denk hierbij aan de herziening van de wet op significante marktmacht in Tsjechië. De herziening dreigt grote, voornamelijk buitenlandse, winkeliers te benadelen ten opzichte van kleine ondernemingen, door een omzeldrempel in te stellen waarboven een bedrijf significante marktmacht zou hebben. In de praktijk komen alleen de buitenlandse spelers boven deze drempel uit en worden deze bedrijven belast met administratieve lasten en extra kosten. Zowel de nationale overheden als de Europese Commissie moet streng optreden tegen dit soort inbreuken op de interne markt.

5. Aanpakken van nationale koppen door lidstaten

Voor Nederland betekent dat:

Consumentenrecht

Het vastleggen van twee jaar als wettelijke garantietermijn, met zes maanden non-conformiteit. Het verbod op vooruitbetaling van meer dan 50% bij consumentenkoop van zaken (artikel 7:26 lid 2 BW);

Dierenwelzijn (besluit van 5 juni 2014)

In Nederland zijn er nieuwe regels ingesteld met betrekking tot houders van dieren (Besluit houders van dieren): Nederland loopt op dit gebied al voor op de rest van Europa en de invoering van nieuwe wetgeving (Houders van Dieren) heeft allerlei gevolgen voor Nederlandse ondernemers, die aan strengere eisen moeten voldoen omtrent het houden van dieren dan hun Europese collega's. Er worden bijvoorbeeld allerlei regels gesteld aan de verkoop van gezelschapsdieren, zoals Vakbekwaamheidseisen die niet aansluiten op de dagelijkse praktijk. Detailhandel Nederland is op zich voor vakbekwaamheid, maar dan wel zodanig ingericht dat een ondernemer er ook aan kan voldoen. Door de nieuwe regels moet de ondernemer weer naar de schoolbanken en bijvoorbeeld 160 uur stage lopen. Doet hij dat in zijn eigen bedrijf, dan is er natuurlijk niemand die hem kan beoordelen.

Het besluit bevat lijsten van dieren die gehouden kunnen worden, ingedeeld in drie categorieën. Een lijst van dieren die gehouden kunnen worden, een lijst van dieren die onder voorwaarden gehouden kunnen worden en een lijst van dieren die niet gehouden kunnen worden. Dit leidt tot situaties waarin in heel Europa bepaalde dieren mogen worden verhandeld, behalve in Nederland. Er zitten heel veel beperkende elementen in deze nieuwe regels, bijvoorbeeld omdat de lijsten niet volledig zijn. Er zijn dieren die volgens ondernemers goed te houden zijn, maar omdat er geen wetenschappelijke beoordeling over bestaat, staan ze niet op de lijst van te houden dieren.

Detailhandel Nederland wil graag dat er gekeken wordt naar een mogelijke administratieve lastenverlichting die dit systeem met zich meebrengt. Er moet namelijk een deugdelijke administratie worden bijgehouden van de ingekochte en verkochte dieren. Er moet in regelgeving rondom dierenwelzijn altijd een onderscheid gemaakt worden tussen vee dat ingezet wordt voor of in de menselijke voedselketen en die dieren die voor gezelschap worden gehouden.

Plastic tasje:

In Europa is bepaald dat het gebruik van lichtgewicht plastic tassen (onder de 50 micron) sterk moet worden teruggedrongen. Het gebruik moet in 2019 met 80% zijn afgenomen. De lidstaten moeten maatregelen nemen om reductie van plastic tassen te bereiken. Lidstaten kunnen kiezen uit twee manieren om de gewenste reductie te bereiken:

- Vanaf 2018 verbieden dat er gratis plastic tassen onder de 50 micron bij de kassa weg worden gegeven;
- En/of andere maatregelen nemen om de reductie te bereiken. In het laatste geval zijn de lidstaten gebonden aan een doelstelling (90 tassen in 2019 per persoon per jaar en 40 tassen in 2025).

Lidstaten kunnen ervoor kiezen om hele dunne tassen die om hygiënische redenen als primaire verpakking worden gebruikt, uit te zonderen.

Nederland

Staatssecretaris Mansveld bepleit het verbod op plastic tassen, maar houdt zich hierbij niet aan de door Europa aangegeven termijn, met inwerkingtreding vanaf 2018. Haar streven is om het verbod op gratis plastic tassen per 1 januari 2016 in werking te laten treden. Consequenties voor winkeliers zijn dat zij minder tijd hebben om voorraden op te maken, juiste keuzes te maken voor een geschikt en betaalbaar duurzaam alternatief en de communicatie hierover met de consument op te starten. Voor winkeliers heeft het verbod op gratis plastic tassen een service-impact, een gedegen overgangperiode is nodig om de veranderingen door te kunnen vertalen naar de winkelvloer.

Duitsland: verplicht een CE-markering op speeltjes voor gezelschapsdieren, waar dat in Nederland niet nodig is.

Nationale wettelijke productvoorwaarden gaan in het algemeen verder dan de gemeenschappelijke Europese productvoorwaarden (nationale koppen) en creëren dus feitelijke grensoverschrijdende handelsbarrières:

- Aparte en verplichte etiketteringseisen voor brood in België;
- Verplichte etikettering van prijs per kilo op voedsel in België;
- Chocolademelk mag in België alleen zo genoemd worden als het daadwerkelijk gesmolten chocolade bevat in plaats van cacao;
- Een zwaar en kostbaar notificatieproces is in België verplicht voor alle voedselproducten die toegevoegde vitaminen bevatten;
- ‘Verpakt voor onmiddellijke doorverkoop’ wordt in België anders geïnterpreteerd dan in Nederland. België verplicht dat voedsel in de koeling blijft tot het moment van verkoop. Dit maakt Nederlandse producten zoals worstenbroodjes oneetbaar. De Nederlandse overheid heeft een risico-analyse aangevraagd voor de directe verkoop van bepaalde afbakproducten bij kamertemperatuur. België accepteert deze risico-analyse echter niet;
- Beperkingen op handel in zelfzorgmedicijnen in België (alleen via apotheken en niet beschikbaar in drogisterijen zoals in Nederland).

Naast bovenstaande is betere informatievoorziening nodig door de Europese Commissie op de volgende gebieden:

Algemene beginselen van de levensmiddelenwetgeving (178/2002)

Rapid Alert System for Food (hoofdstuk IV)

Een systeem voor snelle waarschuwingen in de vorm van een netwerk werd ingesteld. Dit netwerk omvat de lidstaten, de Commissie en de Autoriteiten.

 Nederlandse winkeliers willen dat andere stakeholders ook in het netwerk worden opgenomen zodat informatie over het bestaan van een ernstig risico voor de gezondheid van de mens, verbandhoudend met een levensmiddel (of diervoeder), sneller kan worden gedeeld (traceerbaarheid en operators responsibility).

Crisismanagement (afdeling 3)

De Commissie heeft de taak van crisismanagement op het gebied van de veiligheid van levensmiddelen en diervoeders.

 Nederlandse winkeliers hebben ervaren dat de Europese Commissie bij crises in het verleden niet goed heeft gecommuniceerd en verzoekt de Europese Commissie proactief de leiding te nemen bij toekomstige crises.

Mededingingsregels

Duurzaamheidsinitiatieven versus mededingingsregels

Mededingingsregels waken voor de vrijheid van de markt en tegen kartelafspraken die deze vrijheid aantasten en tot oneerlijke handelspraktijken en benadeling van consumenten en andere marktpartijen leiden. Als deze taak te strikt wordt opgevat en uitgevoerd, leidt dit tot het veroorzaken en in stand houden van allerlei maatschappelijk ongewenste zaken. Het optrekken van het minimum verduurzaming/gezondheid/dierenwelzijn via de markt wordt lastig of zelfs onmogelijk als daarover geen collectieve afspraken gemaakt mogen worden.

 Nederlandse winkeliers vinden dat het mogelijk moet zijn om met elkaar afspraken te maken over de kwaliteit, gezondheid, of verduurzaming van producten en zo tegemoet te komen aan de vraag vanuit de overheid naar duurzaamheidsinitiatieven. Mededingingsautoriteiten moeten dit niet onmogelijk maken.

Colofon

Detailhandel Nederland behartigt de collectieve sociale en economische belangen van de winkeliers. Het doel is om het perfecte klimaat te creëren waarbinnen winkeliers optimaal kunnen ondernemen. Door de samenwerking in Detailhandel Nederland kunnen het midden- en kleinbedrijf (MKB) en grootwinkelbedrijf (GWB) gezamenlijk met één standpunt naar buiten treden. Dit versterkt de belangenbehartiging van de detailhandel bij de Nederlandse en Europese overheid.

In de Nederlandse detailhandel werken bijna 700.000 mensen in 110.000 winkels. Hiermee is de detailhandel de grootste werkgever in Nederland. De omzet van de detailhandel bedroeg in 2012 circa 83 miljard euro. In de hele Europese Unie werken ongeveer 31 miljoen mensen in de detailhandel in 6,2 miljoen bedrijven met een totale omzet van ongeveer 2.273 miljard euro.

Detailhandel Nederland is de spreekbuis van de winkeliers van Nederland. Overleg met de overheid en andere overlegstructuren zorgen ervoor dat de stem van de winkeliers wordt gehoord.

Margriet Keijzer.

© 2015

Detailhandel Nederland

Kantoor Brussel
Nerviërslaan 85
1040 Bruxelles/ Brussel
0032 2 732 49 41
0032 (0)497 404 831
www.detailhandel.nl
 twitter.com/detailhandel

Detailhandel Nederland

Overgoo 13
Postbus 262
2260 AG Leidschendam
070 320 23 45
www.detailhandel.nl
 twitter.com/detailhandel

